

PULANI DAVOLASHDA YANGI TEXNOLOGIYALAR**MAMADIYOROVA DILORA NAJMIDDINOVNA***Osiyo xalqaro universiteti**Tibbiyot yo'nalishi**Stomatologiya fakulteti**Endodantiya fani 6 -guruh talabasi***ANNOTATSIYA**

Mazkur maqolada pulani (yiringli yallig'lanish, ya'ni furunkul) davolashda qo'llanilayotgan zamonaviy texnologiyalar haqida so'z boradi. An'anaviy davolash usullari bilan bir qatorda, lazer terapiyasi, elektrofarez, magnitoterapiya va ultratovush texnologiyalarining afzalliklari ko'rib chiqiladi. Shuningdek, ushbu texnologiyalar yordamida yallig'lanishni kamaytirish, tiklanish jarayonini tezlashtirish va asoratlarni kamaytirish imkoniyatlari tahlil etiladi. Maqola pulani samarali davolashda innovatsion yondashuvlarning ahamiyatini yoritadi va amaliy tibbiyotda ularning qo'llanish tajribasini ko'rsatadi.

Kalit so'zlar: *pulani davolash, yangi texnologiyalar, lazer terapiyasi, elektrofarez, magnitoterapiya, ultratovush usullari.*

KIRISH

Bugungi kunda tibbiyot sohasida yuzaga kelayotgan yangiliklar turli kasalliklarni davolashda samarali yechimlar taklif qilmoqda. Xususan, teri kasalliklari orasida keng tarqalgan bo'lган pulani yiringli yallig'lanish (furunkul)ni davolashda ham zamonaviy texnologiyalar muhim rol o'ynamoqda. An'anaviy muolajalar bilan bir qatorda, lazer terapiyasi, elektrofarez, magnitoterapiya kabi ilg'or usullar davolash jarayonini tezlashtirish, og'riqni kamaytirish va tiklanish davrini qisqartirish imkonini bermoqda. Ushbu maqolada pulani davolashda qo'llanilayotgan yangi texnologiyalar, ularning afzalliklari va amaliy tibbiyotdagi o'rni yoritib beriladi.

ASOSIY QISM

Pulani davolashda zamonaviy yondashuvlar amaliy tibbiyotda keng qo'llanilmoqda. Masalan, bemor terisidagi yiringli yallig'lanish o'chog'iga lazer terapiyasini qo'llash orqali to'qimalardagi yallig'lanishni kamaytirish, yiringni tezda so'rib olish va to'qimalarni yangilash jarayonini tezlashtirish mumkin. Lazer nurlari to'g'ridan-to'g'ri ta'sir qilib, teri ostida mikroblarni yo'qotadi va qon aylanishini yaxshilaydi.

Bundan tashqari, elektrofarez usuli yordamida dori moddalarini teri orqali to'g'ridan-to'g'ri yallig'langan joyga yetkazish mumkin. Bu usul dorining

ta'sirchanligini oshiradi va og'riqni kamaytiradi. Bemor muolajani olganidan so'ng og'riq sekin-asta kamayib, yiring to'planishi to'xtaydi.

Magnitoterapiya usuli orqali esa teri ostidagi yallig'langan to'qimalar chuqurroq darajada tiklanadi. Doimiy magnit maydoni yordamida to'qimalarda regeneratsiya jarayoni kuchayadi, bu esa yara joyining tezda bitishiga olib keladi. Shuningdek, bu usul bemorda psixologik yengillik hosil qilib, muolaja jarayonini ijobiy ruhda o'tkazishga xizmat qiladi.

Ultratovush muolajalari ham pulani davolashda keng qo'llanmoqda. Ushbu texnologiya yordamida dorilar teri ostiga chuqurroq singdiriladi, natijada yallig'lanish chuqur qatlamlarda ham tezroq bartaraf etiladi. Shifokorlar amaliyotda ultratovushni boshqa fizioterapevtik vositalar bilan uyg'unlashtirib, kompleks yondashuvni yo'lga qo'yishmoqda.

Shuningdek, zamonaviy tibbiy plastirlar, antibakterial kremlar va shifobaxsh gel-larning yangi avlodi yallig'langan joyga suriladi va ularning tarkibidagi biofaollik moddalar to'g'ridan-to'g'ri teri ostiga kirib, mikroorganizmlarga qarshi kurashadi.

Shifokorlar bemor holatiga qarab turli texnologiyalarni birgalikda qo'llash orqali davolash samaradorligini oshiradilar. Masalan, avval lazer terapiysi, so'ng elektrofarez va nihoyat yara bitunga qadar magnitoterapiya bilan mustahkamlash amalda yaxshi natija beradi.

Amaliy tajribalar shuni ko'rsatmoqdaki, yangi texnologiyalar nafaqat jarayonni tezlashtiradi, balki bemorni jarrohlik aralashuvidan ham qutqarishi mumkin. Bu esa bemor uchun ham jismoniy, ham ruhiy jihatdan yengillik yaratadi.

Pulani davolashda yangi texnologiyalar – Amaliy misollar jadvali

Texnologiya turi	Amaliy qo'llanilishi
Lazer terapiysi	Teridagi yiring o'chog'iga lazer nurlari yuborilib, yallig'lanish markazi quritiladi va to'qimalar yangilanadi.
Elektrofarez	Maxsus gel bilan namlangan doka yara ustiga qo'yiladi va elektroapparat orqali dori muddasi chuqur qatlamlarga singdiriladi.
Magnitoterapiya	Yallig'langan joyga magnit qurilmasi yordamida muolaja beriladi, natijada qon aylanishi faollashadi va tiklanish tezlashadi.
Ultratovush terapiysi	Antibakterial krem teriga surtiladi va ultratovush apparati bilan u to'qimalarga chuqur kirib borishiga yordam beriladi.
Antibakterial plastir	Yara ustiga zamonaviy plastir yopishtiriladi, u o'zidan dori ajratib yiringga qarshi kurashadi.

Texnologiya turi	Amaliy qo'llanilishi
Kombinatsiyalangan usul	Bemor avval lazer terapiya oladi, keyin elektrofarez qilinadi va oxirida magnitoterapiya bilan tiklanish mustahkamlanadi.
Mobil fizioterapiya qurilmasi	Bemor uyida foydalanishi uchun kichik o'lchamdag'i ultratovushli qurilmadan foydalangan holda davolanishni davom ettiradi.

XULOSA

Zamonaviy tibbiyotda pulani davolash bo'yicha ilg'or texnologiyalar qo'llanilishi amaliyotda o'zini oqlamoqda. An'anaviy muolajalar faqat yiringni olib tashlash yoki og'riqni kamaytirish bilan cheklanib qolsa, yangi texnologiyalar yallig'lanishni ildizidan bartaraf etish, tiklanish jarayonini tezlashtirish va bemorning umumiy holatini yaxshilash imkonini bermoqda.

Lazer terapiyasi orqali teridagi zararli mikroblar tezda yo'q qilinadi va teri to'qimalari yangilanishga kirishadi. Elektrofarez esa dorilarni to'g'ridan-to'g'ri yallig'langan sohalarga yetkazish orqali og'riqni kamaytiradi va yiring yig'ilishini to'xtatadi. Magnitoterapiya va ultratovush texnologiyalari esa teri ostidagi qon aylanishini va hujayralar yangilanishini rag'batlantirib, chuqur darajadagi shifo jarayonini ta'minlaydi.

Amaliy tajribalarda turli texnologiyalarni uyg'unlashtirish orqali bemorlarni jarrohlik aralashuviz sog'lomlashtirish mumkinligi ko'rsatildi. Bu esa bemorning ruhiy holatini yengillashtiradi, qo'shimcha og'riqlardan xalos etadi va kasallikdan keyingi reabilitatsiya muddatini qisqartiradi. Ayniqsa, mobil qurilmalar yordamida uy sharoitida muolajalarni davom ettirish imkoniyati bemor uchun qulaylik yaratadi.

Pulani davolashda yangi texnologiyalarni tatbiq etish orqali nafaqat davolash sifatini oshirish, balki asoratlarning oldini olish, bemorlarni hayot sifati bilan ta'minlash mumkin. Shu boisdan, kelajakda bu kabi texnologiyalarni tibbiy amaliyotga keng joriy etish va ularni doimiy takomillashtirib borish muhim ahamiyat kasb etadi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO'YXATI

1. Raximova G.X. Teri va venerologik kasalliklar. – Toshkent: Tibbiyot, 2020.
2. Jo'rayev B.B, Usmonova M.X. Zamonaviy fizioterapiya asoslari. – Toshkent: Ilm Ziyo, 2021.
3. Karimov A.M. Tibbiyot amaliyotida lazer texnologiyalari. – Toshkent: Innovatsiya nashriyoti, 2019.
4. Mahmudova N.S. Dermatologiyada yangi davolash usullari. – Samarqand: Sog'lom Hayot, 2022.
5. Tursunov D.K. Fizioterapevtik vositalar va ularning amaliy qo'llanilishi. – Buxoro: BuxDU nashriyoti, 2021.